

2010.aasta eelarve seletuskiri

04.02.2010

Kõrgessaare Vallavalitsus

SISUKORD

1. EELARVE KOOSTAMISE LÄHTEKOHAD.....	3
2. TULUD.....	4
2.1 MAKSUD.....	4
.....	5
2.1.2 Maamaks	5
2.2 KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK (OMATULUD).....	6
2.2.2 Laekumine haridusasutuste majandustegevusest.....	6
2.2.3 Laekumised kultuuriasutustelt.....	7
2.2.4 Laekumised spordiasutustelt.....	7
2.2.5 Laekumised sotsiaalasutustelt.....	7
2.2.6 Laekumised elamu- ja kommunaalmajandusest.....	8
2.2.7 Laekumised keskkonnaalastelt tegevustelt.....	8
2.2.8 Laekumised üldvalitsemisest.....	8
2.2.9 Laekumine muudelt majandusaladelt.....	8
2.2.10 Üüri- ja renditulud.....	8
2.2.11 Laekumised õiguste müügist.....	8
2.2.12 Muu kaupade ja teenuste tulu.....	8
2.3 TOETUSED.....	9
MUUD TULUD.....	9
3. FINANTSEERIMISTEHINGUD.....	10
4. KULUD.....	10
4.1 Kulude ülesehitus	10
4.2 Üldvalitsemine.....	11
4.3 Politsei.....	12
4.4 Majandus.....	12
4.5 Keskkonnakaitse.....	13
4.6 Elamu- ja kommunaalmajandus.....	13
4.7 Vaba aeg.....	13
4.8 Haridus.....	15
4.9 Sotsiaalteenused.....	15

1. Eelarve koostamise lähtekohad

Kõrgessaare valla 2010.a eelarve projekti koostamise õiguslikuks aluseks on Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus, Valla- ja linnaeelarve seadus, Kõrgessaare valla põhimäärus ja valla arengukava.

Riigi keskvalitsuselt omavalitsustele üleantud funktsioonide arv on aastate jooksul suurenenud, viimase suurema kuluartiklina anti omavalitsuste eelarvetesse alates 2000.aastast õpetajatele palkade maksmine. Riigieelarvest tehakse kohalikele omavalitsusele erineva otstarbega eraldisi avalike funktsioonide täitmiseks. 2005. aastal anti kohalikele omavalitsustele üle puuetega inimeste sotsiaalhoolekande vahendid ning riigieelarvest eraldatavad hariduse valdkonna investeeringud liideti üldhariduskoolide pearahaga. 2006.a suurendati KOV-le eraldatava füüsilise isiku tulumaksu osakaalu 0,1 protsendi võrra, mis oleks pidanud tagama senise riikliku hooldajatoetuse vahendid. 2007.a suurendati taas KOV-le eraldatava füüsilise isiku tulumaksu osakaalu 0,1 protsendi võrra, mis peaks katma senise haridus- ja kultuuritöötajate palkade ühtlustamiseks eraldatud vahendid. 2008.a tulumaksu osakaalu muudetud ei ole. Enam ei laeku omavalitsusele maamaksu ja üksikisiku tulumaksu intressi tulusid. 2009.a aprillist eraldatakse KOV-ile füüsilise isiku tulumaksu 11,4%.

Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks 01.01.2010-31.12.2010. Eelarve on Kõrgessaare Vallavolikogule kinnitamiseks esitatud ühe määrusena. Määrus koondab prognoositavad tulud klassifikaatorite lõikes ja kulud tegevusalade ning majandusliku sisu lõikes, esitatud on finantseerimistingimused. Määruse lisaga kinnitatakse 2009.a sulgemata assigneeringute ning 2009. eelarveaasta lõpuks täitmata jäänud kohustuste loetelu ja summad.

Rahandusministeerium hindab Kõrgessaare valla finantsraportit järgmiselt:

Nõrkused:

- Elanike arv on vähenenud perioodil 2003-2009 kokku 10,5%. Elanike arvu jätkuv langus pidurdab omavalitsusüksuse tulubaasi kasvu ning üldist arengut
- Maksumaksjate arv on vähenenud perioodil 2002-2008 kokku 2,6%
- Omavalitsusüksuse likviidsed vahendid on moodustanud perioodil 2003-2008 keskmiselt 4% puhastatud eelarvest. Madal likviidsus võib olla väga hea rahavoo juhtimise tulemus, kui ka ohumärk likviidsuskriisist kohustuste teenindamisel.

Tugevused:

- Eelarve puhastulude keskmine kasv perioodil 2002-2008 oli 11%. Puhastulude kiire kasv tõstab omavalitsusüksuse arengusuutlikkust ning võimaldab pakkuda elanikele mitmekülgsemalt kvaliteetseid teenuseid.

- Arvestuslike tulud (tulumaks, maamaks, ressursimaks) elaniku kohta perioodil 2003-2008 moodustasid 100% Eesti keskmisest. Põhiliste omavabatulude suurus elaniku kohta näitab omavalitsusüksuse võimekust ilma toetusteta hakkama saada.
- Kuludest 7,4% on suunatud perioodil 2003-2008 omavahendites investeringuteks. Investeeringute osakaal kuludest on keskmine
- Omafinantseerimisvõimekus on perioodil 2003-2008 olnud 1,09. Omafinantseerimisvõimekus näitab, et omavalitsusüksus on võimeline jooksvate kulude kõrvalt tagama oma varade säilimise ning panustama ka osaliselt arengusse.
- Võlakoormus moodustas 2008. aasta lõpu seisuga 31% puhastatud eelarvest. Keskmine võlakoormus võimaldab omavalitsusüksusel suuremate projektide teostamist laenuvahendite arvelt.
- Omavalitsusüksuse eelarve on perioodil 2003-2008 olnud ülejäägis (1,3% puhastatud eelarvest). Ülejäägiga eelarve iseloomustab hea finantsdistipliiniga omavalitsusüksust.

2. Tulud

Kõrgessaare valla eelarveline tulubaas koosneb traditsiooniliselt maksutuludest, järgnevad toetused riigilt, omatulud ja muud tulud.

2.1 Maksud

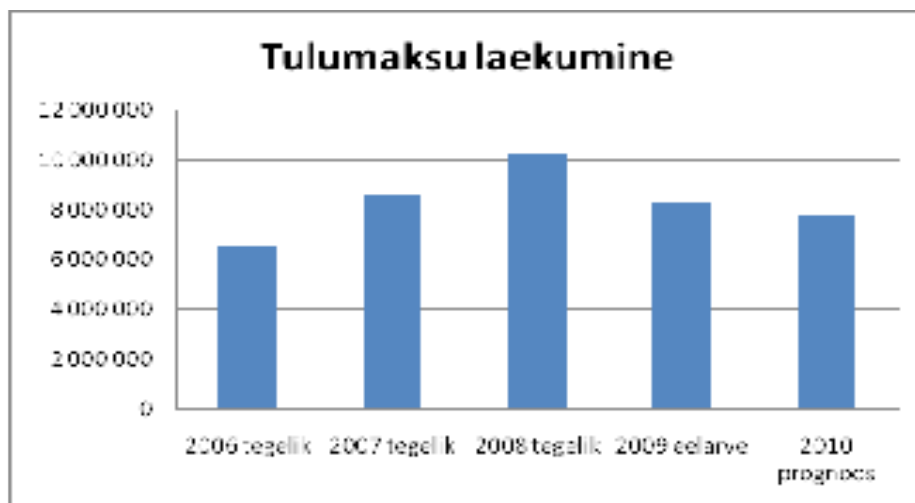
Maksutulud moodustavad 2010.a eelarve tulude mahust 57,78%.

Kõrgessaare valla demograafiline struktuur:

	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010
0 - 6 aastaseid	78	66	67
7 -18 aastaseid	177	166	153
19 -64 aastaseid	869	873	863
65a ja vanemaid	247	245	238
Kokku	1371 inimest	1350 inimest	1321 inimest

2.1.1 Üksikisiku tulumaks

Üksikisiku tulumaksu laekub tulumaksuseaduse alusel. Maksu arvestab täismahus Maksu- ja Tolliamet, kes kajastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust selle edasiantava maksuna KOV-le. Omavalitsusüksusele kantava maksumma arvutamisel ei arvata maksustatava tulu hulka pensione ja kasu vara võõrandamisest.

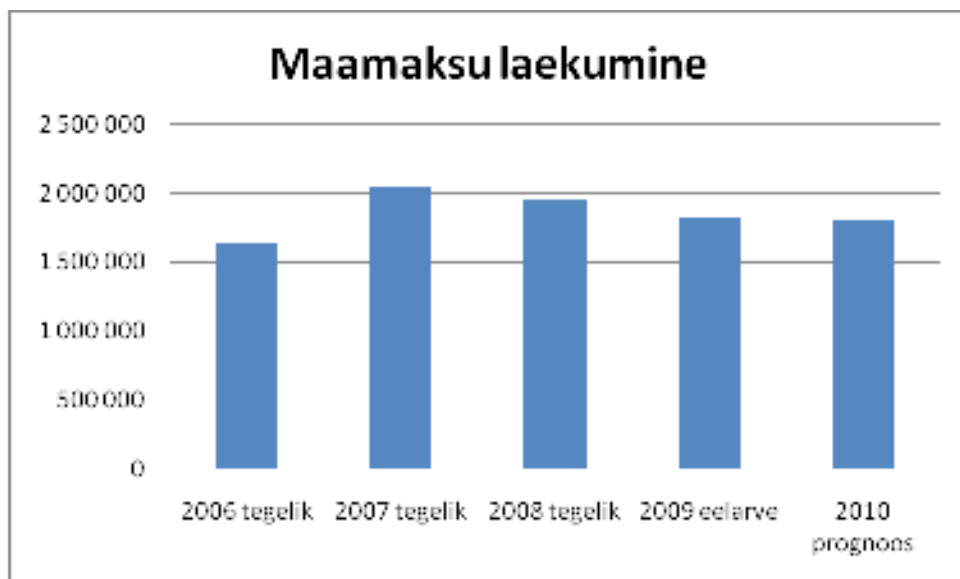

2.1.2 Maamaks

Maamaks arvutatakse Keskkonnaministri 30 novembri 2001.a määruse nr 50 „Maa korralise hindamise tulemuste kehtestamine“ alusel määratud maatüki maksustamishinna ja Maamaksuseaduse § 5 ettenähtud maamaksusumäära 0,1-2,5% korrutamise tulemusel.

Maksumäära kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu. Kõrgessaare vallas on plaanis 2010.aastaks kehtestada hinnatsoonis H0392001 maksumääraks 1,5% maa maksustamishinnast aastas, hinnatsoonis H0392002 2,5% ning valla haldusterritooriumil haritava maa ja loodusliku rohumaa maksumäär 1,5%.

Maamaksu kogusumma sõltub maksuvabastustest ja soodustustest. Kui omavalitsus rakendab maksuvabastusi, siis kohalike omavalitsusüksuste eelarvetulude vähenemist riigieelarvest ei hüvitata.

2.2 Kaupade ja teenuste müük (omatulud)

Kaupade ja teenuste müük moodustab eelarve tulude mahust 11,79% kokku ja jaguneb järgmiselt:

2.2.1 Riigilõiv

Kohaliku omavalitsuse eelarvesse laekub, sellest:

- Ehituslubade väljastamine (2000 krooni ehitise püstitamiseks, millele lisandub

5 krooni iga ehitatava ruutmeetri eest ehitusprojektis fikseeritud ehitise suletud netopinnast arvestatuna, 1000 krooni üksikelamu püstitamiseks, 500 krooni ehitusloa väljastamise eest).

- Kasutusloa väljastamine (1000 krooni ehitise kasutusloa väljastamise eest; 500

krooni üksikelamu kasutusloa väljastamise eest; 140 krooni ehitise lammutusloa eest; 120 krooni ehitise teenindamiseks vajaliku rajatise kasutusloa eest).

- Kirjaliku nõusoleku taotluse läbivaatamise eest 500 krooni.

2.2.2 Laekumine haridusasutuste majandustegevusest

Söökla teenustööd

Söökla väljarentimisest saadav tasu (2400 krooni kuus), lisaks ruumi (saali) kasutamine (100 kr tund).

- **Lasteaia õppetasu** – lapsevanema tasu koolieelse lasteasutuse kulude katmisel

Vastavalt Koolieelse lasteasutuse seadusele (§ 27) toimub lasteasutuse majandamis-kulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude osaline katmine volikogu otsuse alusel vanemate poolt.

Kõrgessaare valla lasteaias Vigri on 2009.a õppetasu suuruseks kehtestatud 100 krooni kuus perest lasteaias käiva esimese lapse kohta, 75 krooni (2 last perest – teine laps), 50 krooni (3 last perest – kolmas laps). 2010.a on vastavad tasud 150, 100 ja 75 krooni.

Lasteaia toiduraha

Vastavalt Koolieelse lasteasutuse seadusele (§ 27) katab lapse toidukulu lasteasutuses vanem.

Lapse toidukulu päevamaksumuse otsustab hoolekogu ja kinnitab juhataja. Lasteaias Vigri on toiduraha arvestuse aluseks tegelik toiduainete kulu maksumus. Toidupäeva maksumusest on lõunasöögi osatähtsus ca 50%, hommikusöögi osatähtsus 20%, õhtusöögi osatähtsus 30%).

Kooli toiduraha

Arvestuslik kulu õpilaste toitlustamisest, lisaks tulu koolilõuna müügist.

Töövihikute müügitulu

Töövihikud saavad õpilased tasuta (eraldus tasandusfondis).

Muusikaklassi õppetasu

Lauka Põhikoolis õpilase tasu 300 krooni kuus, arvestusperiood 9 kuud.

Muud haridusasutuste omatulud

Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §44¹ osalevad munitsipaalkooli tegevuskulude katmises täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate nende haldusterritooriumil elavate õpilaste arvuga.

2009.a õpilaskoha maksumus Lauka Põhikoolis 2123 krooni/ kuus ja lasteaias Vigri 4069,75 krooni/kuus. 2010.a vastavad numbrid 1318 ja 3127,67.

Muudeks omatuludeks on veel Kõpu liitklassi interneti püsiühenduse kasutamise katteks saadav tasu ja haridusasutuste majutusteenus.

2.2.3 Laekumised kultuuriasutustelt

Raamatukogu muud teenused

Vastavalt Rahvaraamatukogu seadusele ja kohaliku omavalitsuse üksuse regulatsioonidele rahva-, eriala- ja teadusraamatukogud põhimäärusejärgsest tegevusest laekuvad tulud on näiteks lugejapiletite müük, viiviste võtmine, raamatukogudevaheline laenutegevus, raamatute müük, paljundustööd, fototeenused, näituste korraldamine (ei arvestata haridusasutuste koosseisus olevaid raamatukogusid).

VAK'i tasulised üritused ja teenused

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse regulatsioonidele rahva- ja kultuurimajade põhimäärusejärgsest tegevusest ning pääsmete müügist laekuvad tulud, samuti ruumide (üritusteks) üürimisest.

2.2.4 Laekumised spordiasutustelt

Laekumised spordi-ja puhkeasutuste majandustegevus

Vastavalt Spordiseadusele ja kohaliku omavalitsuse üksuse regulatsioonidele spordibaaside ja –komplekside põhimäärusejärgsest tegevusest tulenevate tasuliste teenuste osutamisest laekuvad tulud nagu spordiürituste korraldamine, spordirajatiste rent (jõusaali kasutamine), saunade, duššide kasutamine.

2.2.5 Laekumised sotsiaalasutustelt

Koduteenuste tasu

Osutatava avahooldusteenuse eest tasuvad teenuse saajad 7-10 % oma pensionist kulude katteks.

Muu teenuste tasu

Sotsiaalhoolekande autode kasutamise eest laekuv tulu.

Päevakeskuse teenused

Pesu pesemine, triikimine, rõivaste pisiparandused, dušši all käimine jms.

2.2.6 Laekumised elamu- ja kommanaalmajandusest

Vesivarustuse müügi tulu

Ühisveevärgist tarbitav üks m³ vett maksab 8,70 kr.

Eluruumide kasutamine

Tulud korterite üürist ja kinnimakstavatelt kommunaalkuludelt, seal hulgas kinnisvarainvesteeringutelt.

2.2.7 Laekumised keskkonnaalastelt tegevustelt

Kanaliseerimise teenused

Ühiskanalisatsiooni üks m³ maksab 18,80.

2.2.8 Laekumised üldvalitsemisest

Tasud erastamise eeltoimingutelt, veoselod, Subaru kasutamise tasud, kantseleiteenused jms.

2.2.9 Laekumine muudelt majandusaladelt

Laekumised muudelt majandusaladelt

Kajastatakse tuletornide piletimüügitulu.

Piletite hinnad kõikides tuletornides ühtsed: täiskasvanu 20 kr, õpilane 10 kr.

2.2.10 Üüri- ja renditulud

Üüri- ja renditulud toodetud materiaaletelt ja immateriaaletelt varadelt

Kajastatakse kinnisvarainvesteeringute ja muu vara üüri- ja renditasu, samuti internetiühenduse, elektri ja telefoni kasutamise katteks saadavat tulu.

2.2.11 Laekumised õiguste müügist

Hoonestusõiguse seadmise tasu

Munitsipaalmaale hoonestusõiguse seadmise reglementeerib seaduste alusel kohaliku omavalitsuse üksus ning hoonestusõiguse tasu laekub omavalitsuse üksuse eelarvesse.

Kõrgessaare vallal on alates 2002.a II kvartalist hoonestusõiguse seadmise leping AS Elisa Eesti AS-iga 35 aastaks tasuga 2 600 krooni kuus.

Maa rendi tulu

Maa renditulu on tasu riigi- ja munitsipaalmaa, samuti muude valitsussektori subjektide omandusse kuuluva maa lepingu alusel piiratud ajaks kasutusse andmise eest.

Kõrgessaare vallal on rendileping Ado Alliksoo'ga kahe valla maaüksuse kasutamiseks aastatasuga 210 krooni.

2.2.12 Muu kaupade ja teenuste tulu

Renault Traficu, murutraktori jms teenused.

2.3 Toetused

Sihtotstarbelised

PRIAlt koolipiim, linnavalitsuselt raamatute soetuseks, Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumilt teede rekonstrueerimiseks, Haridus- ja teadusministeeriumilt õpilaskodu toetus jms.

- **Mittesihtotstarbelised**

Riigieelarve valla- ja linnaeelarvete tasandus(toetus)fondi vahendid jaotatakse igaaastases riigieelarves jaotusvalemi alusel.

Muud tulud

Vara müük

2010.a on plaanis müüa:

- Heinamaa mü
- Käina tee 44
- Tööstuse tee 17a

Intressitulud

Arvestatakse ajutistelt vabade vahendite deponeerimisest saadavaid intressitulusid.

Maavara

Maavara kaevandamisõiguse tasu arvestab Keskkonnaministeerium ja kannab üle järgmiselt:

- 100 protsenti riigieelarvesse, kui maavaravaru kaevandatakse piiriveekogus, territoriaal- ja sisemeres või omavalitsusüksusteks jaotamata muus veekogus;
- 50 protsenti riigieelarvesse ja 50 protsenti kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse eelarvesse, kui maavaravaru kaevandatakse käesoleva lõike punktis 1 nimetamata piirkonnas asuvas üleriigilise tähtsusega maardlas;
- 100 protsenti kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse eelarvesse, kui maavaravaru kaevandatakse kohaliku tähtsusega maardlas.

- **Vee-erikasutustasud**

Laekub kohalikele omavalitsustele Veeseaduse alusel. Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega vee erikasutusloa alusel. Vee erikasutuse tulu arvestab Keskkonnaministeerium, kes kannab sellest osa kohalikule omavalitsusele.

Saastetasud

Saastetasu laekub kohalikele omavalitsustele saastetasu seaduse alusel. Tulu arvestab Keskkonnaministeerium ja kannab selle kohalikule omavalitsusele.

3. FINANTSEERIMISTEHINGUD

Vastavalt "Valla- ja linnaeelarve seadusele" võivad kohaliku omavalitsuse olemasolevad ja võetavad kohustused kokku moodustada eelarve puhastuludest kuni 60%. 2010 aasta laenude tagasimaksed 1 233 500 kr.

4. KULUD

4.1 Kulude ülesehitus

Vastavalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6-le on kohaliku omavalitsuse ülesanneteks korraldada antud vallas või linnas sotsiaalabi ja -teenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, territoriaalplaneerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla teede ja tänavate korrashoidu, juhul, kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita. Samuti on omavalitsusüksuse korraldada antud vallas või linnas koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvialakoolide, raamatukogude, rahvamajade, muuseumide, spordibaaside, turva- ja hoolekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist, juhul kui need on omavalitsusüksuse omanduses.

Seadusjärgsete ülesannete täitmise planeerimiseks koostatakse kulude eelarve.

Kõrgessaare vallas 2010.a eelarves grupeeritakse kulud tegevusalapõhiselt järgmiselt:

- Üldvalitsemine (vallavolikogu, vallavalitsus, reservfond, valitsussektori muud teenused, võla teenindamine, osalemine maakondlikes või üle-Eestilistes organisatsioonides, omafinantseerimise fond)
- Avalik kord (konstaablile ja ühiskondlikele abipolitseinikele kuludeks)
- Majandus (maakorraldus, teede ja tänavate korrashoid, tuletornid, planeerimine)
- Keskkonnakaitse (jäätmekäitlus, heitveekäitlus, haljastus)
- Elamu- ja kommunaalmajandus (veevarustus, tänavavalgustus, elamu-majandus, kalmistud, kommunaalmajanduse haldus)
- Kultuur, vaba aeg, sport (Vaba Aja Keskus, raamatukogu, kohalikud kultuuri- ja spordiüritused ja seltside toetamine, valla teataja)
- Haridus (lasteaed, põhikool, koolibuss, lasteaia-, põhikooli- ja huvikooliteenuste ostmine teistelt KOV-lt, õpilaskodu, ainesektsioonid)
- Sotsiaalne kaitse (puuetega inimesed, eakad, lastega pered, töötud, ravikindlustusega hõlmamata isikud, päevakeskus, valdkonna haldamine)

2010.aasta eelarve koostamisel on kulud majandusliku sisu järgi jaotatud vastavalt riigieelarve klassifikaatorile järgmistesse koondgruppidesse:

- Investeeringud art 15
- Toetused ja eraldised art 4
- Personalikulud art 50
- Majandamiskulud art 55
- Muud kulud art 6

Lisaks kuludele majandusliku sisu järgi kajastatakse laenude teenindamist finantseerimistingute grupis.

Investeeringud:

- Rajatiste või kinnistute ja selle osade soetused või nende renoveerimised

Sotsiaaltoetused:

- Peretoetused (koolitoetus, lapse sünnitoetus)
- Toimetulekutoetus ja täiendavad sotsiaaltoetused
- Hooldajatoetused koos erijuhtudel makstava sotsiaalmaksuga
- Õppetoetused (koolilõuna, koolimineva lapsele toetus, kooli sõidutoetus)
- Muud sotsiaalabitoetused (matusetoetus ja muud ühekordsed toetused)
- Omavalitsusliitudele tegevustoetus
- Seltside tegevustoetused
- Liikmemaksud

Personalikulud:

- Miinimumpalgaks on arvestatud 4350 krooni, sotsiaalmaksu kuumääraks 4350 krooni, tööandja töötuskindlustusmaks 1,4%.

Majandamiskulud sisu järgi:

- Administreerimiskulud, lähetuskulud, koolituskulud, kinnistute, hoonete, ruumide, rajatiste majandamiskulud, sõidukite ülalpidamiskulud, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud, inventari kulud, masinate ja seadmete ülalpidamiskulud, toiduained ja toitlustusteenused, hügieenitarbed, teavikud, õppevahendite ja koolituste kulud, vaba aja sisustamise kulud, sotsiaalteenused, vormiriietus – riidest inventar, muu erivarustus, muud majanduskulud jm.

Muud kulud:

- Maksu- ja Tolliametile tasutav käibemaks
- Riigilõivu kulu
- Loodusressursside kasutamise tasud
- Planeeritav reservfond
- Laenude intressikulud ja laenulepingute sõlmimise kulud

4.2 Üldvalitsemine

Vallavolikogu

Liikmete tasud, esinduskulud.

Vallavalitsus

Töötasud koos maksudega. Õppelaenu kustutamine.

Majandamiskuludes on kõikide halduste kulud bürootarvetele ja kirjavahetusele, vallamaja laua- ja mobiiltelefonidele, internetiühendusele, riist- ja tarkvara hooldusele ja kasutusele, vallamaja ülalpidamisega kaasnevatele kuludele, inventari soetuse kulud, audiitorteenus, programmide kasutus- ja arendustasud, sõiduauto Subaru ülalpidamiskulud, isiklike sõiduautode ametisõituteks kasutamise kulu. Lippude, vimplite jm soetus. Tasud pankadele ülekannete eest, otsekorralduste tasud, TeleHansa kuutasud.

Siin kajastatakse ka Maksu- ja Tolliametile ülekandmisele kuuluv käibemaks.

Reservfond

Ettenägematuteks kuludeks. Kulud suunatakse "Reservfondi kasutamise korra" alusel vastavalt eraldamistele tegelikele tegevusaladele ja kuluartiklitele.

Valimiskomisjon

Valimiskomisjoni pädevusse on antud mitmeid ülesandeid tuleb ka üldiste valimiste vahepeal teha kulutusi.

Omavalitsusliidud

Osalemisega seotud kulud HOL-is, EMOL-is, MTÜ Kõrgessaare Sadam, MTÜ Hiidlaste Koostöökogu, MTÜ Hiiukala, Hangete Korraldamise MTÜ.

Võla teenindamine

Kajastatakse laenulepingute lepingutasud ja intressid.

Omafinantseerimise fond

Omafinantseeringud:

- Projektide kaasfinantseeringud 100 000 kr

4.3 Politsei

Kulud konstaabli mobiiltelefonile.

4.4 Majandus

Maakorraldus

Maanõuniku töötasu koos maksudega.

Majanduskuludes mobiiltelefoni kulu, sõiduauto kasutamise kompensatsioon, programmi M-eXpert arendustasu.

Valla teed

Investeeringuid teostatakse summas, mida eraldatakse riigi poolt.

- **Tuletornid**

Kõpu, Ristna ja Tahkuna tuletornide majandamise ja arendamise kulud, mis tehakse pileti- müügi tulude arvelt. Projekte kavandatud Tahkunasse 500 000 kr, Kõppu 1 600 000 kr. MTÜ Eesti Tuletorniselts liikmemaks.

Planeerimine

Detailplaneeringud 30 000 kr, riigilõivud ja teadete avaldamise kuulutused.

Tahkuna kordon mü

Kajastatakse kulud elektrile jm, mis kaetakse Hiiumaa Militaarjaloooseltsi poolt (tuludes art 3233 sees)

Majanduse haldus

Ehitusnõuniku personalikulud. Mobiiltelefoni kulud ja sõiduauto kompensatsioon.

4.5 Keskkonnakaitse

Jäätmekäitlus

Majanduskuludes prügivedu, jäätregister.

Heitveekäitlus

Kulud Lauka ja Viskoosa kanalisatsiooni trasside ja puhastite korrashoiuks. Infotehnoloogias interneti püsiühenduskulu. Muudes kuludes saastetasud.

Haljastus

Personalikulud kahele täiskoormusega töölisle. Majanduskuludes kulud mobiiltelefonile, Renault Traficu ülalpidamisele koos kasutusliisinguga (kasutusliising lõpeb august 2010). Kulud inventarile ja platside korrashoiule.

4.6 Elamu- ja kommunaalmajandus

Veemajandus

Lauka, Viskoosa, Luidja ja Kõpu pumplate ja trasside majandamiskulud. Muude kulude all vee-erikasutustasud.

Tänavavalgustus

Kulud elektrile ja jooksvaks korrashoiuks.

Elamumajandus

Kuludes kajastatakse korterite Käina tee 28-7, Käina tee 14-16, Käina tee 14-17 elektrit, ühistute makse jne. Otsesed kulud kaetakse üürnike poolt ja kajastatakse tuludes art 322502 sees.

Kalmistud

Kalmistuvahtide personalikulud. Reigi, Malvaste, Puski, Kõpu ülemise ja alumise kalmistu korrashoid. Vajaminevad korrashoiu materjalid (vesi, liiv, bensiin jne), inventar (rehad, kärud, kastekannud jne) jne.

Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus

Personalikuludes veemajandustehniku ja süsteemispetsialisti personalikulud.

Majanduskuludes mobiiltelefoni kulu, sõiduauto kasutamise kompensatsioon, kulud inventarile, infotehnoloogiale.

4.7 Vaba aeg

Sporditegevus

Kulud eelarvetaotlus 213 000 kr, hetkel eelarveprojektis 80 000 kr.

Planeeritavad üritused: saalihoki treeninglaager, vaheaja pallimängupäev, osalemine Eesti saalihoki meistrivõistlustel U-17, korvpalliturniir Kõrgessaare VAK 'i karikale, osalemine Hiiumaa talimängudel, Viskoosa SK saalihoki siseturniir, kepikõnnipäev, valla sportlaste osalemine Eesti MV III liiga jalgpallis Kärkla linnameeskonna koosseisus, Kõrgessaare-Luid-

ja rattasõit, lastekaitsepäev, jaanijooks, jaaniturniir korvpallis, osalemine Kassari võrkpalliturniiril, Hiiumaa rannavolle 5 etappi (osalemine), Viskoosa Cup, Luidja rannavolle, Luidja triatlon, Kõrgessaare tänavakorvpalliturniir, Hiiumaa suvemängud, Emmaste-Kõrgessaare pallimängupäev, Kadriturniir võrkpallis, osalemine Emmaste jõuluturniiril võrkpallis, spordiaasta lõpetamine.

Raamatukogu

Koosseisus 2,5 ametikohta.

Arvestatud on riigipoolse eraldusega raamatute soetamiseks.

Elekter ja vesi on kajastatud Valitsejamaja eelarves, küte ja Laukal ruumide kasutamine 2009.a hindade tasemel.

Soov Laukal elektrooniliselt laenutama hakata, millega seoses suureneb programmi kasutustasu 1100 kr aastas, vajadus ka triipkoodilugeja järele. Kõrgessaares soov hakata laenutama ka ajakirju elektrooniliselt.

Üritused: lasteaia ja põhikooliga raamatute ja kirjanike tutvustamised, lugejate koolitus, senioride arvutiõpe, raamatukogu päevad oktoobris, Linnusilma tegevused, parimate lugejate tunnustamine, kohtumine kirjanikega (kes nõustuvad tasuta tulema).

Vaba Aja Keskus

Ametikohti 5,5.

Lisaks töövõtulepingud ringijuhtide töötasudeks (Helgi Taelma rahvatants 2 õpilaste rühma + Ungrulust; Teet Kivisilla saalihoki; Katrin Laan 3 gruppi kunstiringi; Erika Paju ja Sarapuu *line*-tantsu rühmad, Anneli Mauer võrkpall; Aili Soop ja Aave Kark Lauka Segakoor), helitehnika hooldus, järelevalve, pisiremonttööd jm.

Kultuuriüritused

VAK-i poolt korraldatavad üritused.

Soov korraldada järgnevaid üritusi 197 550 kr eest (eraldus eelnõus 80 000 kr)

Vaheaja kunstipäevad, näitus „Minu hobid“, EV aastapäev, vastlapäev, kevade tervitamine, kevadmatk (Militaarmuuseumi külastamine), emadepäev (tellitud kontsert), kaardid noortekeskuselt, kunstiringi kevadnäitus, lastekaitsepäev, noortekeskus teistel külas, kunstilaager Luidjal, jaaniõhtu, pargimuusikakontserdid (3 tellitud kava), noorte suvelõpupidu, 1.klassi astujate kokkusaamine, hingepäeva kontsert, I adventiküünla süütamine, kunstiringi jõulunäitus, valla eakate jõulupidu, valla koduste laste jõulupidu, uusaastaõo VAKis, ilutulestik, VAKi kollektiivide esinemisreiside toetus.

Noortekeskuses: koolivaheaeg, uisutamine (ilmast sõltuv), sõbrapäev, vastlapäev, Nööpnõel, koolivaheaeg, naljapäev, lihavõtted, volbriöö, emadepäevaks meenete meisterdamine, lastekaitsepäev, Viskoosa bussijaama värvimine, noortekeskuse suvelaager Kõrgessaares, Roosta seikluspargi külastus, tüdrukute ja poiste õhtud, Elumüstika Käinas, halloween, isadepäev, mardipäev, kadripäev, jõululaat.

Seltsitegevus

Tegevustoetus seltsidele ja kinnimakstavad elektri ja interneti kulud.

Valla Teataja

Valla teataja, mis ilmub alates 2001 aastast 1 kord kuus, väljaandmisega seotud kulud. Trükiarv on 620 eksemplari.

4.8 Haridus

Lasteaed Vigri

Koosseisus 11,25 ametikohta.

Majandamiskuludes jooksvad kulud kinnistule, administreerimisele ja lastega tegelemisele. Koolitused ja üritused vastavalt tööplaanile.

Kulud suurenevad seoses valve hoolduslepingu vajadusega.

Vajadus uue arvuti, mobiili, hakklihamasina, klienditoolide ja digiboxi järele.

Üritustest plaanis jaanuar kuni juuni 2010 – peeglinäitus, sõbrapäevapidu, vastlatrall, EV aastapäeva tähistamine, tüdrukute nädal, memme-taadi kevadkontsert, jüripäeva laat, „Tund emaga lasteaias“, kooliminejate lõpupidu, lasteaia sünnipäev.

Lauka Põhikool

Koolis 2009/2010 õppeaastal 87 last. Tegutseb klaveri- ja viuliklass.

Söökla

Koolilõuna valmistamine õpilastele.

Ostetav haridusteenus

Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §44¹ osalevad munitsipaalkooli tegevuskulude katmises täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate nende haldusterritooriumil elavate õpilaste arvuga.

Koolibuss

Toetuste all kajastatakse gümnaasiumites õppivate noorte osaline ühistranspordi kulu. Muude majanduskulude all kajastatakse dotatsiooni õpilasveo korraldamiseks (hetkel 27 950 krooni kuus) ja kuukaartide kasutamise kulu liinibussi kasutavatele Lauka Põhikooli õpilastele.

Ainesektsioonid

Kajastatakse tasandusfondis eraldatud vahendeid ainesektsioonide ja ühisürituste tegevusteks.

Õpilaskodu

Riigi poolt eraldatakse vahendeid. Vajadus õpilaskodu teenusele kuuel lapsel.

4.9 Sotsiaalteenused

Sotsiaalvaldkonna tegevuse eesmärk on valla eelarveliste vahendite abil tagada õigusaktidega sotsiaalvaldkonnale pandud kohustuste täitmine ja Kõrgessaare valla elanike iseseisva toimetuleku toetamine erinevate vajalike sotsiaalteenuste osutamise ja perede toimetulekut soodustavate toetuste maksmise kaudu.

Sotsiaalhoolekande sihtgrupiks on puuetega inimesed, eakad, lapsed, lastega pered ja teised sotsiaalhoolekannet vajavad isikud, s.h. töötud.

Hooldajatoetus

Toetus raske ja sügava puudega inimeste hooldajatele. Toetus raske puude korral 240 krooni kuus hooldajale, sügava puude korral 400 krooni kuus. Tööta hooldajate eest makstakse sotsiaalmaksu.

Päevakeskus

Kulusid teostatakse valla eelarvest, kui ka Sotsiaalkindlustusametilt saadavalt tuludest. Ametikohti 2 (valla eelarvest) ja 0,5 kohta riigieraldistest.

Majanduskulud planeeritud minimaalsed.

Tegevustest plaanis eakate koosviibimised (sünnipäevalaste õnnitlemised, vallaametnike infotund), vastlapäev, sõbrapäev, vesivõimlemine Käina ujulas, naistepäev, senioride tantsutunnid, Tervisetoa teabepäev, naljapäev, eakate isetegevuse ülevaatus Kärdlas, pidulik emadepäeva tähistamine, 2-e päevane reis eakatega Põhja-Eestisse, väljasõit liikumisraskustega eakatega Emmaste valda, eakad võõrustavad külalisi mandrilt, matk loodusesse (kepikõnd), Hiiumaa senioride tantsupäev, osalemine memme-taadi päeval, kadripäev, jõulud.

Koduteenused

Koosseisus 2 ametikohta. Teenuseid osutatakse vallavolikogu 12.4.2001 määruse nr 43 alusel. Majanduskuludes planeeritud mobiiltelefonide kulud, lähetused seoses hooldatavate sõitudega mandrile arstide juurde. Sõiduautode kulud remondile, hooldusele, kütusele, kasutusliisingule (VW Caddy 4 092 krooni kuus).

Hooldekoduteenus

Hetkel tasume 1 inimese eest osaliselt (kohatasu – inimese pension = valla osa). Planeeritud 1 inimese teenus summas 50 000 kr.

- **Lapsehoiuteenus**

Riigi eelarvest rahastatav lapsehoiuteenus 3-le lapsele aastas a´5800 kr, kokku summas 17 400 kr.

Töötute sotsiaalne kaitse

Tööharjutuskeskuses töötutega tegelemiste kulud.

Sotsiaaleluruumid

Näkmani tee 5-14 ja Tööstuse tee 28-4 hooldus- ja korrashoiukulud. Jooksvad kulud tasuvad üürnikud ja tulu kajastub art 322502.

Toimetulekutoetus

Eraldus riigilt tasandusfondi koosseisus.

Sotsiaalhaldus

Sotsiaalnõuniku ja lastekaitse- ja pereabi spetsialisti personalikulud. Majandamiskuludes kulud mobiiltelefonidele. Kulud sõiduauto kasutamise kompensatsiooniks.

Eespool nimetamata sots.toetused, -teenused ja –kulud

Sünnitoetused, koolitoetused, õppetoetused (koolimineva lapse lasteaia õppetasu). Toetused matuste korral, raviotstarbeline toetus, muud ühekordsed toetused.

Majanduskuludes tugiisikuteenusega seotud sõidud. Ravikindlustamata isikute raviteenused, tugiisikuteenus, psühholoogiline nõustamine, varjupaigateenus, tehnilised abivahendid, juubilariidele ja eakatele lilled ja kaardid, puuetega laste transpordiks.

